

La cartellera barcelonina

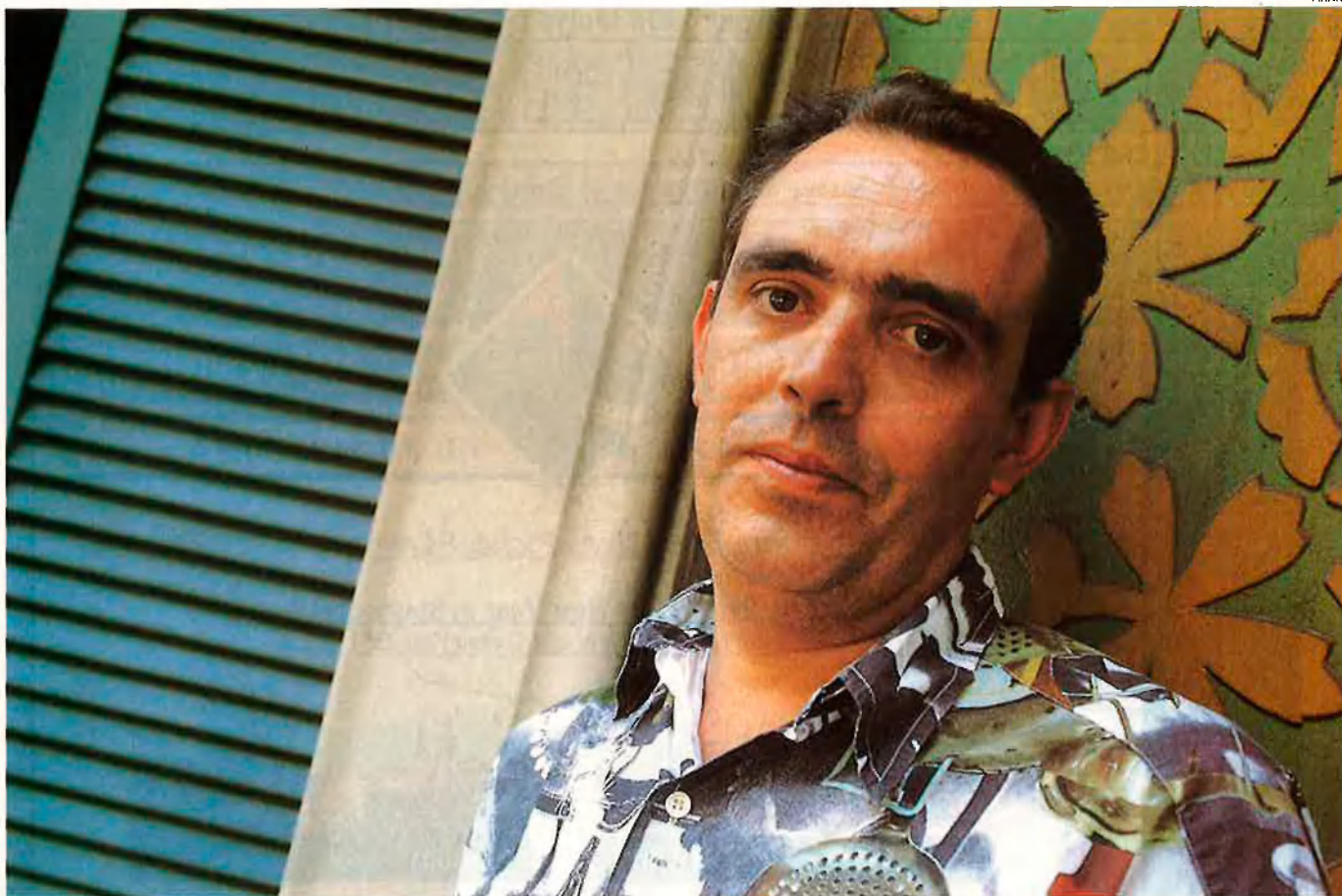
"Amb molt poca diferència de temps s'han presentat a Barcelona, traduïdes al català, dues obres de dos autors francesos vius, de gran èxit: 'El visitant', d'Eric-Emmanuelle Schmitt, i 'Busco el senyor Ferran' ('L'aide mémoire'), de Jean-Claude Carrière. Dos autors d'èxits estrenant alhora a Barcelona. Feia temps que no passava una cosa semblant."

Darrerament he tornat ha freqüentar els teatres barcelonins. Vaig anar a veure *Galileo Galilei*, de Bertolt Brecht, amb Carles Canut en el *rôle titre* i direcció de Calixto Bieito (Mercat de les Flors). La peça de Brecht —alguns la consideren la seva millor obra, jo en prefereixo d'altres— fa, en llegir-la, una certa impressió. L'he vista dirigida per Strehler i per Vitez, en dos muntatges, dues interpretacions memorables. Hi ha qui es pensa que aquesta obra es limita a parlar-nos, a mostrar-nos, la situació de la Ciència a la Itàlia del segle XVII. No és del tot cert. El verdader tema de l'obra de Brecht és la relació entre l'intel·lectual i el poder, entre el científic i el poder, en els anys de la guerra freda. Per dir-ho més clar: entre l'intel·lectual i el Partit, és a dir, el comunista. Però això, quan Vitez la va muntar a la Comédie Française poc abans de morir, deia que "*en étudiant Galilée, c'est à dire, Brecht, il me semble que je rentre à la maison*" (Vitez havia estat durant molts anys membre del PCF, fins que un bon dia no va continuar callant certs fets inconfessables i se'n va sortir). Vitez deia que les converses de Galileo amb els seus deixebles i amb els cardenals del Vaticà li recordaven les discussions a la cèl·lula del Partit durant els anys 45-55. Això s'ha de tenir molt present en muntar la peça de Brecht. El *Galileo Galilei* del Mercat, traduït per la senyora Carme Serrallonga, neix de la voluntat de l'actor Carles Canut, el qual, pel que sembla, feia temps que s'havia enamorat del personatge i el volia interpretar a casa nostra. És l'actor qui escull el director, Calixto Bieito, amb el qual ja havia treballat i amb qui se sent còmode. El resultat no és cap meravella. Bieito és encara massa jove per enfrontar-se amb un text tan complex, tan contradictori i alhora tan ric com aquest, i Carles Canut, segons em confessava el director, no ha tingut la valentia, les ganes, digueu-li com vulgueu, de trencar-se, d'obrir-se —com diu Bieito— en el darrer moment, a la gran escena final de l'obra. Ho podia fer? No ho sé, però en tot cas ho podia haver intentat. Això em fa pensar que, en certa mesura, el *Galileo Galilei* de Brecht encara resta inèdit a l'escena catalana.

Una altra obra que he anat a veure és *El pa-*

re d'August Strindberg, en una traducció del Feliu Formosa tan exemplar com la de la senyora Serrallonga. És el clàssic muntatge del Teatre Lliure, dirigit per Pere Planella i interpretat per gent de la casa: Fermí Reixach, Muntsa Alcaníz, Josep Mingell, amén de la senyora Montserrat Salvador i d'una noia, Olalla Moreno, que surt de l'escola, bona escola, de l'argentina Nancy Tunón. Em vaig avorrir tota l'estona, una estona molt llarga, la qual cosa, en una obra com *El pare*, és imperdonable. Sensació de *vieux jeu* i una manca quasi absoluta de tensió. Fermí Reixach, que fa el paper del capità, del pare, surt a l'escenari com sortiria un be camí de l'escorxador. No sé si Carles Canut ha freqüentat en la seva vida una cèl·lula comunista, però juraria que l'actor Fermí Reixach es va salvar del servei militar: no sap el que pot arribar a ser un capità, un capità suec dins la pell d'August Strindberg.

Al Romea, Centre Dramàtic de la Generalitat Catalana, han estrenat una obra de Rodolf Sirera, el gran autor valencià, prou conegut dels lectors d'aquest setmanari, igual que el seu germà Josep Lluís, amb el qual Rodolf signa algunes de les seves comèdies. L'obra es diu *Maror* i és un exercici d'estil molt ben dibuixat, molt ben construït i molt ben escrit; una paròdia molt divertida de les novel·les de la senyora Agatha Christie o de les pel·lícules del senyor Hitchcock. M'ho vaig passar molt bé el dia de l'estrena. En Bozzo s'ha plantejat un muntatge molt cinematogràfic, a l'igual de l'esplèndida escenografia de Montse Arenós, i en el repartiment destaquen dues actrius, Àngels Poch i Mercè Lleixà, amb unes interpretacions francament bones. L'única pega que trobo a l'espectacle és el lloc, el CDG no em sembla l'escenari més idoni per posar en escena un text tan agraït, tan comercial, que podria perfectament obrir-se camí en una sala privada. Si en el seu dia vaig retreure a en Flotats de portar al Poliorama, un altre teatre de la Generalitat, una obra amb la qual havia triomfat a París en el circuit comercial, no veig per què ara hauria de silenciar aquesta programació del Romea. Posats a triar una obra de Rodolf Sirera, estic convençut que podríem triar entre d'altres més ambicioses, més arriscades, més interes-

sants, encara que potser no tan esbojarrades i divertides.

I continuant amb les estrenes teatrals, vull fer menció d'un fet curiós. Amb molt poca diferència de temps, s'han presentat a Barcelona, traduïdes al català, dues obres de dos autors francesos vius, de gran èxit: *El visitant*, d'Eric-Emmanuel Schmitt, i *Busco el senyor Ferran* (*L'aide mémoire*), de Jean-Claude Carrière. *El visitant* ha fet molt soroll a França, ha guanyat un munt de premis i es representa, a teatre ple, des del setembre de 1993. Es tracta d'un text més aviat filosòfic sobre les misèries d'aquest món, de com Déu permet les misèries d'aquest món, i té l'atractiu de presentar en escena el doctor Freud, poc abans d'abandonar Viena per anar a morir a Londres, conversant amb un *visitant* que tant podria ser Déu com un boig, segons es miri. Enric Arredondo és Freud, Pere Arquillué és Déu (o el boig). Dirigeix Rosa Maria Sardà. Encara no l'he anat a veure (Teatre Poliorama). L'obra de Carrière també ha tingut un gran èxit a l'escena comercial francesa. És una obra molt fina, molt ben construïda i esplèndidament dialogada, com era d'esperar de la ploma de Jean-Claude Carrière —que és la primera vegada que estrena una obra al nostre país—, el guionista de Bunuel, de Louis Malle, de Milos Forman, de Godard, de Waj-

da...; l'home que treballa, enllesteix els textos que presenta Peter Brook: *El jardí dels cirerers*, *La tragèdia de Carmen*, *El Mahabarrata*, *La tempesta*... Busco el senyor Ferran és la història d'una parella, una història d'amor, traduïda per Belbel i molt ben interpretada per Ferran Rané i Emma Vilarasau, amb direcció de Planella. Dos autors francesos, dos autors d'èxits estrenant alhora a Barcelona. Feia temps que no passava una cosa semblant. Hi ha, és clar, més coses a la cartellera barcelonina, però aquests cinc espectacles que breument he comentat donen, crec, una idea d'una certa normalitat, més aviat comercial (el *Galileo Galilei*, si bé es representa en una sala oficial, té un finançament privat) i esperançadora, que és el que m'interessava destacar.

Joan de Sagarra

Joan Lluís Bozzo dirigeix l'obra 'Maror', de l'autor valencià Rodolf Sirera, que es representa al Romea: "En Bozzo s'ha plantejat un muntatge molt cinematogràfic, a l'igual de l'esplèndida escenografia de Montse Arenós, i en el repartiment destaquen dues actrius, Àngels Poch i Mercè Lleixa, amb unes interpretacions francament bones."